

Beszámoló a TANULÁS MÁSKÉNT ALAPÍTVÁNY 2022. évi működéséről

A TANULÁS MÁSKÉNT ALAPÍTVÁNY alapvető célkitűzése szerint a tanulásban támogatásra szoruló gyermekeken és családjukon kíván segíteni, ezen belül is kiemelt figyelmet fordít a magasan funkcionáló autistákra (normál intelligenciájú, beszélni tudó autisták, akiknek nehézségük van a kommunikációban, a szociális viselkedésben és a rugalmas gondolkodásban), illetve olyan gyermekekre, akik a család szegénysége és a szülők alacsony iskolázottsága okán kerültek hátrányos helyzetbe.

2017 őszén úgy döntöttünk, hogy kialakítunk egy olyan környezetet, ahol lehetőséget tudunk teremteni autista gyerekek és családjuk támogatására. Ezért hoztuk létre egy kiscesti családi házban a Ginkó Házat (www.ginkohaz.hu), illetve a háttérként szolgáló TANULÁS MÁSKÉNT ALAPÍTVÁNYT. 2020-ban az Alapítvány befogadta a halmozottan hátrányos helyzetű kiscesti gyerekek támogatására létrejött Kispesti Tanodát.

Ginkó Ház

Célkitűzésünk részeként elhatároztuk, hogy támogató fizikai és személyi környezetet, valamint fejlődési és oktatási lehetőséget fogunk biztosítani azoknak az ép intellektusú kisiskolás autista gyerekeknek, akik nem tudnak segítség nélkül boldogulni normál iskolai keretben. (Az autizmus szociális, kommunikációs és kognitív készségek minőségének fejlődési zavara. Az autizmus spektrum zavar kialakulásának hátterében az idegrendszer fejlődésének eltérése áll.) Így 2018 nyarán elindult Kispesten a Ginkó Ház autizmus specifikus csoportja kisiskolás gyermekek számára.

A Ginkó Ház kisiskolás csoportjába járó gyermekek értelmi képességei lehetővé teszik, hogy a többségi tanterv szerint tanuljanak, azonban a jelenlegi oktatási rendszerben a boldogulásuk nem volt biztosított. Ahhoz, hogy a hozzájuk járó kisiskolások a nekik megfelelő nevelést-oktatást megkaphassák, speciális, sokszor egyénre szabott fejlesztő módszerekre, tankönyvekre, taneszközökre van szükségük. Így fejlődhetnek hatékonyan a társas-kommunikációs készségeik, a mindennapi önállóságuk és a tantárgyi tudásuk a képességeiknek megfelelően.

Az ép intellektusú autista gyerekek beiskolázása komoly nehézséget jelent a családok számára, mivel jelenleg a közoktatásban való részvételük vagy az erre a célra fenntartott szegregált

intézményekben (EGYMI, Egységes Gyógypedagógia Módszertani Intézet), vagy integráló (sajátos nevelési igényű és ép gyermekeket együtt nevelő, többségi) iskolákban valósulhat meg. A szegregált intézményekben kialakított autista csoportok általában a 70 IQ alatti autista gyermekeket fogadják, míg az ép intellektusú autista gyermekek részére csak nagyon kevés intézményben indul osztály. Az integráló iskolák zöme pedig autistákat általában nem fogad. A mégis bekerülő gyermekek rövid időn belül csökkentett óraszámban tanulnak ott, vagy teljesen kimaradva, általában otthonukban folytatják tanulmányaikat, tehát gyakran kihullanak az oktatási rendszerből: elszigetelődnek, társas kapcsolataik lecsökkennek, a szülei pedig kiesnek a munkaerőpiacról, perspektíváik beszűkülnek, lezárulnak.

2018 szeptemberében kezdtük el azt a pedagógiai-fejlesztő munkát, amely az autizmussal élők számára megfelelő módszereket alkalmaz, és egyedi tanulási utakat dolgoz ki a résztvevő, magántanulói státuszban lévő gyermekek számára. A tanulás kiscsoportokban és egyéni foglalkozások formájában zajlik, az iskolarendszer időkereteit követi és rugalmasan igazodik a gyerekek terhelhetőségéhez és a családjuk igényeihez.

A munkánknak és a gyerekek fejlődésének alapfeltétele a jó pedagógus-gyerek arány. A gyakorlat azt mutatta, hogy egy pedagógus legfeljebb egy-két gyerekkel tud egyszerre hatékonyan foglalkozni. A tananyag elsajátítása mellett vagy akár aközben, zajlik a gyerekek egyéni és csoportos, úgynevezett szociális-kommunikációs fejlesztése is. Kiemelt tevékenységeink közé tartozik a gyermekek családjával folytatott egyéni konzultáció és szülőtalálkozók szervezése. Ez a pedagógiai munka iskolán túli kiterjesztését biztosítja és hozzájárul a családok jóllétének javításához.

Az iskolás csoportban dolgozó gyógypedagógusaink mindegyike autizmus szakirányon végzett az ELTE Gyógypedagógiai Karán. Szakmai mentorálást az Autizmus Alapítványtól kapunk. 2019 szeptemberétől az Autizmus Spektrum Zavarok Pedagógiája szakirányú képzésének gyakorlati helyszínt biztosítunk.

Több mint négy tanév után már elmondható, hogy a gyerekeknél kevesebb viselkedésprobléma jelenik meg, jelentősen fejlődött a szociális-kommunikációs készségük, sikeresen vizsgáztak az iskolákban, ahol magántanulók, szeretnek iskolába (a Ginkó Házba) járni, szülei sokkal nyugodtabbak. A Ginkó Házban eltöltött évek után több gyereknek sikerült átkerülni az integrált oktatásba, akik követését és fejlesztését igény szerint vállaltuk.

Az alapítványunk munkájának célja az is, hogy Kispesten és környékén élő 2-12 éves autista gyermeket nevelő szülőknek és ilyen korú autista gyerekekkel foglalkozó pedagógusoknak lehetőséget biztosítsunk beszélgetésre, információcserére, közös problémák kimondására, megoldások keresésére. Szerveztünk (online) szülőtalálkozót, és a honlapunkon, valamint a Facebookon folyamatosan megosztunk szakmai tartalmakat, információkat.

Felismerve a korai megsegítés fontosságát a Ginkó Ház egyik szobájában helyet adtunk egy korai fejlesztő csapatnak, jelenleg három gyógypedagógusnak, akik 2-7 éves gyerekekkel foglalkoznak. Az ellátott gyerekek száma egyre nő, jelenleg közel harminc kisgyermek vesz részt egyéni vagy csoportos szociális-kommunikációs korai fejlesztő és iskola-előkészítő foglalkozásokon.

Keressük a lehetőségeket arra, hogy a délutáni órákban autizmus specifikus és egyéb szakköröknek, közösségi foglalkozásoknak biztosítsunk lehetőséget.

2022-ben a Ginkó Házban ellátott konkrét feladatok és azok eredményei:

- **Fenntartottunk egy akadálymentes házat** és kertet autista gyermekek számára <http://ginkohaz.hu/a-haz/>

- **Közel 30 kisgyermek járt a Ginkó Ház korai fejlesztő részlegében** dolgozó gyógypedagógusainkhoz rendszeres szociális-kommunikációs fejlesztésre, szüleik pedig konzultáción, tanácsadáson vettek részt. Egyes **rászoruló családokat támogattunk** azzal, hogy nem kellett a teljes fejlesztési díjat kifizetniük.

- **A kisiskolás csoportunkba pedig 6 autista gyermek járt, akik így napi 6-8 órát tölthettek közösségben, hozzáértő pedagógusokkal tanulhattak.** Valós helyzetre reagálva, napi helyzetekhez kapcsolódóan – tehát érdemileg – kaptak egyéni autizmus-specifikus fejlesztést.

A kisiskolás csoport munkájának eredménye, hogy:

- a szülők és a gyerekek feszültsége jelentősen csökkent, életminőségük javult,
- a szülők egy része vissza tudott menni dolgozni,
- a pedagógusok jó környezetben és teljesíthető szakmai elvárások mentén dolgozhattak.

- **A pedagógusok díjazását nem tudtuk kizárólag a szülőkre terhelni, ez meghaladta volna amúgy is nehéz helyzetben lévő szülők teherbíró képességét. A szülők anyagi lehetőségeit a jelenlegi gazdasági helyzet is tovább nehezítette, így mindenképp szükségünk volt külső támogatókra.**
- **A Ginkó Ház délutáni szakkör jellegű foglalkozásoknak adott helyet autista gyermekek számára. 2022-ben karate-, balett- és rajzszaköröknek teremtünk lehetőségeket.**

- Nyáron autizmus-specifikus élménytábornak és művészeti tábornak adtunk helyet.

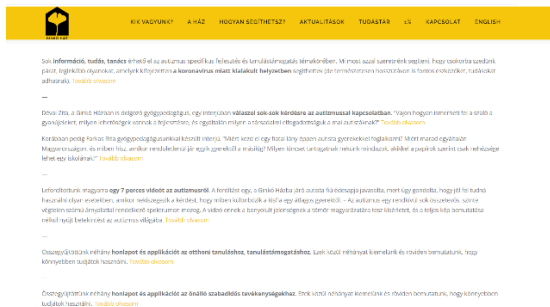

- Módszertani alapok kerültek kidolgozásra, valamint folyamatosan **dokumentáljuk a tananyag adaptációinkat és egyénre szabott autizmus-specifikus eszközeinket.**

- Érdeklődő szakembereknek bemutattuk oktatási modellünket és szakmai tanácsokat adtunk.

- **Autista gyermeket nevelő szülők számára elérhetőek voltunk tanácsadásra**, segítve őket azzal, hogy megtalálják a megfelelő iskolát és azt, hogy milyen támogatás szükséges autista gyermekük sikeres iskolai integrálásához. Matolcsi Zsuzsa mentorszülőként is elérhető volt azoknak a szülőknek a számára, akik segítséget, információt keresnek frissen diagnosztizált gyermekükkel kapcsolatban.
- A pandémia idején karanténban telt hónapok alatt a pedagógusaink mindent megtettek, hogy online módon is színvonalas foglalkozásokat tartsanak. Tapasztalataikról beszámoltunk a hasonló helyzetben levő szakmai közösségüknek a honlapunkon található blogban. **Ez a felület jelenleg már egy folyamatosan bővülő tudástárként szolgál az autizmus-specifikus fejlesztés és tanulástámogatás témakörében.** <http://ginkohaz.hu/tudastar/> Egy angol nyelvű érzékenyítő, ismeretterjesztő kisfilmet is lefordítottunk és magyar narrációval közzétettünk a szélesebb nyilvánosság számára. <http://ginkohaz.hu/autizmus-spektrum-atipikus-elmek-egy-sztereotipikus-vilagban/>

- **ELTE Gyógypedagógiai Kar Autizmus Spektrum Pedagógiája szakirányú képzésének gyakorlati helyszínt biztosítottunk.**

- Munkánk sok fényképpel illusztrálva követhető a Facebookon: <https://www.facebook.com/ginkohaz> és a honlapunkon: <http://ginkohaz.hu/>

Kispesti Tanoda

A Ginkó Ház mellett az Alapítvány másik „lába” a Kispesti Tanoda. A Kispesti Tanoda 2016 ősze óta működik. Alkalmanként 10-12 halmozottan hátrányos helyzetű kispesti gyerek járt ide tanulni, játszani, sütni-főzni, beszélgetni, együtt lenni. 2020-ban újraterveztük a tanodánkat, új szakemberekkel bővült a csapatunk, lett egy nagyszerű gimnazista önkéntesünk is, és nagy

tervekkel álltunk elő. Ezzel párhuzamosan kilépünk az eddig száz százalékban önkéntes munkán alapuló rendszerből. A Kispesti Szociális Centrummal együttműködve egy új, 3-4. osztályosokból álló csoportot indítottunk. Olyan halmozottan hátrányos helyzetű kispesti gyerekekkel foglalkozunk, akiket az iskolai szociális munkások vagy a családgondozók ajánlottak. A foglalkozások kedd délután vannak, illetve havonta egy szombaton a volt (már középiskolás) és az aktuálisan tanodás gyerekekkel külső programra megyünk a lehetőségeknek megfelelően. Kirándulni, korcsolyázni, várostnézni vittük őket. Csapatunkat két fizetett gyógypedagógussal erősítettük, akik a pedagógiai munkáért felelősek. Így most négy állandó munkatárssal dolgozunk. A gyógypedagógusokat részben a Kispesti Szociális Centrum alkalmazza, részben támogatásokból díjazzuk őket. Beláttuk, a szervezési feladataink, az iskolákkal, szülőkkel való kapcsolattartás, a programok kivitelezése, a gyerekek kísérése és az önkéntes segítők mentorálása olyan feladatok, amiket nem lehet önkéntesen ellátni egy teljes állású munkahely mellett. Ezen a területen aktívabbak vagyunk, és egyikünk ezekért a munkákért felelős részmunkaidőben. Továbbra is szeretnénk anyagilag támogatni, hogy a gyerekek edzéseken, különórákon tudjanak részt venni. Így olyan kortárs közegbe is eljutnak, ami számukra anyagi okok miatt egyébként nem elérhető. Sokat egyeztetünk a gyerekek pedagógusaival.

A keddi foglalkozások első felében valamilyen több hétig tartó projektünkön dolgoztunk, a foglalkozások második felében pedig egyéni tanulás van, minden gyerek a mentorával tanul. A tanoda öt éves működése óta az lett a legszilárdabb meggyőződésünk, hogy az egyéni idő a legfontosabb, csak így lehet igazán fókuszáltan segíteni a gyerekeknek. 2022 szeptemberétől a keddi foglalkozásokon kívül egy-egy órára más napokon is találkozunk a tanodás gyerekekkel személyesen vagy online, mert a dolgozatokra való felkészülés vagy szorgalmi jellegű házi feladatok elkészítése több időt igényel.

A 2022-2023-as tanév első félévében egy **pályaorientációs projektet** indítottunk. Hét munkahelyet látogattunk meg a gyerekekkel a közeli kerületekben. Azt kértük, hogy a teljes munkafolyamatot mutassák be nekünk, a munkavezetők, dolgozók mutassák meg a különböző munkaköröket, beszéljenek a munkájuk érdekességeiről és nehézségeiről. Nagyon jó tapasztalat volt, hogy bár a legtöbb helyen rendhagyónak számított a "gyárlátogatás", kedves és részletes vezetést kaptunk, több helyen a gyerekek is kipróbálhattak munkafázisokat. Ezeket a helyeket jártunk:

- Hervis áruház (Shopmark)
- Knecht autószervíz
- Metalloglobus Fémöntöde
- Waikprops díszletépítő vállalat
- BKK Száva kocsiszín
- Innotern Kft. műanyaggyártó vállalat
- Szőke Gábor Miklós szobrászműhelye

A projekt célja az volt, hogy a gyerekek első kézből szerezzenek tapasztalatot a munka világának sokféleségéről. Az életkoruknak megfelelően, számukra érthető és izgalmas helyeket kerestünk. Nemcsak azt láthatták, hogy milyen anyagokkal, miket csinálnak, hanem

azt is, hogy egy munkahely komoly szervezettségben működik, ahol az dolgozók egymással együttműködve hoznak létre valamit. A látogatások után arról tudtunk beszélgetni, hogy kinek melyik munka tetszett, melyiket gondolják nehéznek, melyiket izgalmasnak vagy unalmasnak, melyikkel lehet jól keresni.

2022 augusztus közepén **4 napos tanodás tábor** szerveztünk a tanodás gyerekeknek.

Vérteskozmán vettünk ki egy turistaházat hatalmas udvarral, pár lépésre az erdőtől. Kirándultunk, strandra mentünk, sziklát másztunk a tatabányai via ferrata-n, sokat játszottunk és beszélgettünk, együtt főztünk. Nagy örömeinkre még egy régi, azóta már Székesfehérváron élő, tanodás fiú is csatlakozott a csapathoz.

Támogatások, adományok

Már említettük, hogy a munkánk sikerének, a gyerekek fejlődésének alapfeltétele a jó pedagógus-gyerekek arány. A gyakorlat azt mutatja, hogy egy pedagógus legfeljebb egy-két gyerekkel tud hatékonyan foglalkozni. A Ginkó Ház autizmus specifikus kisiskolás csoportjának a működését nem lehet fenntartani a szülők által a pedagógusoknak fizetett díjazásból. 2022 során számos magánszemélytől és szervezettől kaptunk adományokat és támogatásokat. Köszönjük szépen. Az így kapott forrásokat a Ginkó Ház és a Kispesti Tanoda személyi és tárgyi feltételeire fordítottuk, legnagyobb részt az autizmus specifikus kisiskolás csoport működésére.

Az alapítvány vállalkozási tevékenységet nem folytatott. Örömeinkre ebben az évben is csatlakoztak önkéntesek a Ginkó Házban és a Kispesti Tanodában folyó munkához. Az ő feladatuk részben a gyerekek fejlesztése, tanulásuk támogatása, részben pedig a pedagógusok munkájának segítése volt.

A TANULÁS MÁSKÉNT ALAPÍTVÁNY 2020-ban megszerezte a közhasznú minősítést, és a 2022-es rendelkező évben már a személyi jövedelemadó 1% civil kedvezményezettjeként is megjelenhetett. Így magánszemélytől több mint ötszáz ezer forintot kaptunk 1% felajánlásként.

Budapest, 2023. május 5.

Matolcsi Zsuzsa
kuratóriumi elnök
TANULÁS MÁSKÉNT ALAPÍTVÁNY